

Sygn. akt: I C 820/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Michał Siemieniec
Protokolant:	sekretarka Weronika Chmiest

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2016 r. w Olkuszu na rozprawie

sprawy z powództwa W. C.

przeciwko (...) S.A.

o zapłatę zadośćuczynienia i odszkodowania

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. na rzecz powódki W. C. kwotę 25 000,00 (dwadzieścia pięć tysięcy 00/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 23 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. na rzecz powódki W. C. kwotę 1 146,41 (jeden tysiąc sto czterdzieści sześć 41/100) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 820/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 września 2015 r. (data wpływu) powódka W. C. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 45.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 10.000 zł tytułem odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 kc, z ustawowymi odsetkami od dnia 23 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania pozwu wyjaśniono, że w dniu 7 października 1997 r. w miejscowości K., doszło do wypadku drogowego, w którym śmierć poniósł mąż powódki W. C.. Kierujący pojazdem marki S. nr rej. (...) J. G., będąc w stanie nietrzeźwości oraz mając ograniczone możliwości manualne ze względu na nałożony opatrunek gipsowy na lewe przedramię, stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na ul. (...) na lewą stronę drogi, a następnie na chodnik, gdzie potrącił idących pieszych W. C. i J. N., którzy w wyniku doznanych obrażeń ponieśli śmierć. Sprawca wypadku został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Olkuszu z dnia 10 lutego 1998 r., sygn. akt II K 57/98. Sprawca wypadku posiadał polisę u pozwanego w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Powódka w dniu 22 stycznia 2015 r. wystąpiła do pozwanego z roszczeniem o zadośćuczynienie i odszkodowanie oraz rentę. Decyzją z dnia 23 kwietnia 2015 r. pozwany przyznał powódce odszkodowanie w wysokości 15.000 zł oraz zadośćuczynienie w wysokości 15.000 zł. Powódka nie zgodziła się

z decyzją ubezpieczyciela. Zdaniem powódki, przyznane zadośćuczynienie jest niewspółmierne do krzywdy, jakiej powódka doznała. Powódka podniosła, że zmarły mąż był dla niej nie tylko „drugą połową”, ale również najlepszym przyjacielem i bratnią duszą, której powódce bardzo brakuje. Uwzględniając wypłacone wcześniej powódce przez pozwanego 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotą jej należną z tego tytułu jest według pozwu 45.000 zł. Obok tragedii mającej odzwierciedlenie w sferze psychicznej, śmierć W. C. spowodowała także znaczne pogorzenie sytuacji życiowej powódki, przejawiające się w utracie wsparcia i pomocy w rozmaitych sytuacjach życiowych, w organizowaniu codziennych spraw, utracie szansy na pomoc w przyszłości, utracie realnej możliwości polepszenia warunków życia i realizacji planów życiowych. Uzasadnia to, zdaniem powódki, przyznanie jej stosownego odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 kc w kwocie 10.000 zł.

W pisemnej odpowiedzi na pozew z dnia 12 listopada 2015 r. (data wpływu) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego pisma pozwany podniósł, iż wypłacił powódce po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 15.000 zł tytułem stosownego odszkodowania z powodu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej. Kwoty te wyczerpują, zdaniem pozwanego, roszczenia powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 7 października 1997 r. w K. J. G. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości i mając ograniczone zdolności manualne ze względu na opatrunek gipsowy na przedramieniu, kierował samochodem marki S. o nr rej. (...) i zjechał na ulicy (...) na lewą stronę jezdni, a następnie na chodnik, gdzie potracił idących pieszych, w tym W. C., który w wyniku doznanych obrażeń poniósł śmierć.

[ustalenia prawomocnego wyroku skazującego Sądu Rejonowego w Olkuszu z dnia 10 lutego 1998 r. w sprawie sygn. akt II K 57/98, odpis k. 19-10]

Sprawca wypadku był objęty ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A.

[okoliczność bezsporna]

W. C. ma obecnie 71 lat. W dacie śmierci męża pozostawała na zasiłku przedemerytalnym. Wspólnie z mężem prowadziła niewielkie gospodarstwo rolne, mąż pobierał emeryturę. Śmierć W. C. radykalnie załamała linię życiową powódki. Ich małżeństwo było bardzo szczęśliwe, powódka miała w mężu oparcie i przyjaciela. Razem spędzali czas, mieli wspólnie zainteresowania. Po wypadku u powódki wystąpiła silna depresja i objawy stresu pourazowego, do chwili obecnej występują u niej zaburzenia adaptacyjne. Powódka zaczęła się izolować, jest smutna, cierpi z powodu samotności, po śmierci męża zachorowała na cukrzycę. W. C. nadal przeżywa cierpienia psychiczne i lęk o swoją przyszłość, nęka ją natrętne myśli dotyczące wypadku. Objawy depresji i stresu pourazowego u powódki są średnio ciężkie i mają przewlekły charakter, wymagają psychoterapii i ewentualnie farmakoterapii. W wyniku śmierci męża obniżył się też poziom życia powódki, zrezygnowała z dotychczasowych zajęć – uprawy działki, życia towarzyskiego, wpadła w problemy finansowe, pożyczała pieniądze od znajomych, musiała się utrzymywać ze swojego zasiłku przedemerytalnego, a następnie z własnego świadczenia emerytalnego.

[dowody: opinia biegłej psycholog R. Ł., k. 102-105, zeznania świadka G. P., protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r., rejestracja od 00:04:40, zeznania świadka W. D., protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r., rejestracja od 00:11:32, przesłuchanie powódki W. C., protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r., rejestracja od 00:16:14]

Pismem z dnia 22 stycznia 2015 r. pełnomocnik powódki skierował do (...) S.A. żądanie wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 250.000 zł w oparciu o art. 448 kc w zw. z art. 24 kc oraz odszkodowania w kwocie 110.000 zł na podstawie art. 446 § 3 kc.

[dowód: pismo z dnia 22 stycznia 2015 r., k. 26-27]

W odpowiedzi na pismo powoda ubezpieczyciel w dniu 23 kwietnia 2015 r. przyznał W. C. kwotę 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia i 15.000 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej po śmierci męża.

[dowód: pismo (...) S.A. z dnia 23 kwietnia 2015 r., k. 30-32]

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane wyżej dowody, które były wzajemnie zbieżne i nie budziły wątpliwości. Opinia biegłego psychologa była jasna, pełna i rzetelna. Dokumenty zgromadzone w sprawie, w tym dokumenty zgromadzone w toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciela nie były kwestionowane. Zeznania świadków również korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd zważył co następuje.

Żądania pozwu, co do zasady, zasługują na uwzględnienie. Ze względu na datę zdarzenia w sprawie zastosowanie ma przepis § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. (Dz.U. Nr 96 poz. 475 ze zm.). Przepis ten stanowi, że z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani - na podstawie prawa - do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. za skutki wypadku z dnia 7 października 1997 r. była bezsporna. Sprawca zdarzenia był objęty ubezpieczeniem OC właśnie w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powódka domagała się zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia za krzywdę jakiej doznała wskutek wypadku, w którym śmierć poniósł jej mąż oraz odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej. Są to dwa odrębne roszczenia, które muszą być omówione odrębnie. Pierwsze z żądań ma podstawę prawną w art. 448 kc, w myśl którego w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostaje naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego, sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 kc w związku z art. 24 § 1 kc także wtedy, gdy śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008r. wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia [zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011r., sygn. III CZP 32/11, publ. OSNC 2012/1/10.]. Funkcją zadośćuczynienia jest naprawienie krzywdy doznanej przez osobę bliską, poprzez złagodzenie cierpienia wywołanego śmiercią członka rodziny. Rozmiar doświadczonej krzywdy podlega ustaleniu w świetle całokształtu okoliczności danej sprawy, przy uwzględnieniu dramatyzmu doznań osoby bliskiej, poczucia osamotnienia, czasu i stopnia nasilenia cierpień psychicznych, rodzaju i intensywności więzi łączącej powoda ze zmarłym, ewentualnego wystąpienia zaburzeń psychicznych. Naturalnie tego rodzaju krzywda jest trudna do wycenienia, wchodzi tutaj jednak w grę głównie elementy ocenne. W niniejszym przypadku sąd wziął pod uwagę przede wszystkim opisane powyżej okoliczności wynikające z wniosków biegłej z zakresu psychologii. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż reakcja żałoby w przypadku powódki miała większe niż zazwyczaj nasilenie, czego przejawem była silna depresja i objawy stresu pourazowego. Zresztą skutki w postaci zaburzeń adaptacyjnych występują u powódki do chwili obecnej. Wystąpiło u powódki trwałe wycofanie z dotychczasowych aktywności, połączone z równoczesnym pogorszeniem stanu zdrowia (cukrzyca). U powódki nadal występuje poczucie straty i żalu, była ona bardzo związana z mężem. Uwzględniając powyższe okoliczności sąd zasądził na rzecz W. C. od pozwanego (...) S.A. kwotę 20.000 złotych, która łącznie z przyznaną już przez pozwanego sumą 15.000 złotych będzie stanowić odpowiednie zadośćuczynienie za krzywdę wywołaną śmiercią osoby bliskiej – męża. Drugie z żądań zawartych w pozwie ma podstawę prawną w art. 446 § 3 kc. Zgodnie z tym przepisem, sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Odszkodowanie z art. 446 § 3 kc ma charakter kompensacji uszczerbku majątkowego, szeroko pojętego, często nieuchwytnego lub trudnego do obliczenia, ale jednak majątkowego. Zdaniem sądu taki uszczerbek u powódki w następstwie śmierci męża wystąpił. W wyniku tego zdarzenia obniżył się poziom życia powódki, była zmuszona zrezygnować z uprawy roli, musi utrzymywać się z jednego – własnego świadczenia emerytalnego. Przejawem problemów finansowych powódki

były też pożyczki, jakie zaciągała u znajomych. Zatem w aspekcie finansowym śmierć męża niewątpliwie skutkowałą znacznym pogorszeniem sytuacji życiowej powódki. Zdaniem sądu łączna kwota 20.000 złotych (uwzględniająca już przyznaną część odszkodowania z tego tytułu) będzie w tym przypadku stosownym odszkodowaniem. Skoro kwota 15.000 złotych została już powódce wypłacona przez ubezpieczyciela, należało zasądzić z tego tytułu dodatkowe 5.000 złotych.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono, jako nadmiernie wygórowane. Odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania przyznano zgodnie z żądaniem pozwu, bowiem postępowanie likwidacyjne ubezpieczyciela zakończyło się w dniu 23 kwietnia 2015 r. W tej dacie ubezpieczyciel miał więc możliwość dokonania prawidłowej oceny rozmiaru krzywdy powoda i wypłaty odpowiedniego zadośćuczynienia i odszkodowania (art. 481 § 1 i 2 kc).

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 100 kpc, stosunkowo je rozdzielając. Powódka wygrała sprawę w 45,45 %, pozwany zaś w 54,55 %, w takim stosunku zatem przysługuje im zwrot poniesionych kosztów procesu. Powódka poniosła koszty: 2.750 zł opłaty od pozwu, 3.600 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013, poz. 490 ze zm.), 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 496,55 złotych wydatków na poczet wynagrodzenia biegłego. Pozwany poniósł w sprawie koszty związane z wynagrodzeniem pełnomocnika (3.600 złotych) oraz opłatą skarbową od pełnomocnictwa (17 złotych). Stosunkowe rozdzielenie tych kosztów prowadzi do rezultatu w postaci rozstrzygnięcia zawartego w punkcie trzecim sentencji wyroku.

Z przedstawionych względów orzeczono jak w sentencji.

[SSR M. S.]